

полуостровъ прѣзъ първия вѣкъ на българската държава и съ небрѣжностъ, дори прѣзрѣние гледали на Византия, която били побѣдили, обложили съ данѣкъ и спасили отъ арабитѣ. Сега пъкъ, когато сжщата тази Византия така жестоко ги поразила, че рискували да се изгубятъ и като народъ, и като държава; тѣ, безъ да взиматъ прѣдъ видъ подобреното ѝ положение и безъ достатъчно да оцѣнятъ неоспоримитѣ способности на заклетия си врагъ, византийския императоръ Константинъ V, и като си припомняли щастливитѣ врѣмена на Дуловци, мислили, че единствената причина на военнитѣ несполуки и прѣдстоещата опасностъ били неспособнитѣ имъ владѣтели. Това обвинение дѣйствително не било съвсѣмъ неоснователно, но пакъ и некадърността на българскитѣ владѣтели не била единствената причина на военнитѣ несполуки противъ византийцитѣ. Затова, като правилно оцѣнявали критичнитѣ и сждбоносни моменти, възставали противъ единственитѣ споредъ тѣхъ виновници, владѣтелитѣ, и въ раздражението си нѣкои отъ тѣхъ убили, други детронирали, а трети не се стѣснили да обвинятъ въ прѣдателство, както е случаятъ съ Савина. Че военнитѣ несполуки на българитѣ противъ византийцитѣ сж единствената причина на вжтрѣшнитѣ раздори и династични борби, се установява и отъ факта, че тѣ веднага прѣстанали, щомъ на българитѣ се усмихнало щастието на бойното поле и щомъ се възкачили на владѣтелския прѣстолъ способни и войнствени владѣтели, каквито сж били Кардамъ и Крумъ.

§ 12.

Обединение на словѣнскитѣ области отъ Крума и неговата династия.

Крумъ. Князъ Крумъ направилъ първия най-сериозенъ опитъ да обедини всички словѣнски области подъ